



Web Tasarımı

Aycañ Gönenc

info@aycangonenc.com / www.aycangonenc.com

Web Sitenize Script Kurma Rehberi

Bir Web sitesine anlam kazandıran en önemli özelliklerden biri interaktif olmasıdır. Sitenize uğrayanlar, site içeriğine ne kadar çok katkıda bulunabilirse, siz sitenizden ziyaretçilerle ilgili ne kadar çok bilgi alabilirsiniz ve site içeriğini ne kadar kolay güncelleyip yönetebilirsiniz, Web siteniz o kadar başarılı olur. Bütün bunları yapabilmemiz için İnternet'te binlerce Perl ve PHP dilinde yazılmış script mevcut. (Bu sitelerden başlıcalarına <http://www.aycangonenc.com> sitesinin linkler bölümünden ulaşabilirsiniz.)

Perl ve PHP script'lerinin belli başlı ortak özelliklerini ve bazı terimlerin ne anlama geldiğini bilmiyorsanız, bu script'leri Web sitenize kurup çalıştırmanız mümkün olmaz. İşte bu nedenle bu yazımda bir script'in nasıl yazılacağını değil, hazır bir script'in Web sitenize kurulması için bilmeniz gerekenleri anlatacağım.

Önce ihtiyacımız olan yazılımlara bir göz atalım:

BEdit Lite: Scriptleri açıp kendi bilgilerimizle özelleştirmek için kullanacağız. Her ne kadar Mac'in sistemi ile hazır gelen Kolay Yazı (Simple Text) aynı işi görse de, özellikle büyük boyutlu script'lerin açılıp okunmasında Kolay Yazı yetersiz kalıyor. Ayrıca Kolay Yazı'ya göre çok daha gelişmiş özelliklere (sıra numaralarını göstermesi ve PC formatındaki yazıları düzgün göstermesi gibi) sahip olan bu yazılımı kullanmakta fayda var.

Zipit: İnternet'ten indireceğiniz script'ler çoğunlukla zip formatında

İnteraktif Web sitesi hazırlamak için gerekli script'leri sunucunuza kurmanın tüm detayları elinizin altında.



(ve bazen tar.gz formatında) sıkıştırılmıştır. Bunların bazılarını sistemimizde bulunan Stuffit Expander ile açabilirsek de, aksi durumlarda PC'lerdeki Zip uygulamasının Mac versiyonu olan Zipit yazılımını kullanabiliriz.

Charoma Converter: Geçtiğimiz sayıdaki yazımı okuyanlar hatırlayacaklar, bu yazılımı script'lerde kullanacağımız Türkçe karakterlerin İnternet ortamında düzgün görünmesi için kullanıyoruz (Geçtiğimiz sayıyı kaçırdıysanız ve bu yazılımın nasıl kullanıldığı konusunda bilginiz yoksa, <http://www.aycangonenc.com/macline.shtml> adresinden önce-

ki aylarda yayımlanan yazılarımı PDF olarak indirebilirsiniz.)

FTP Programı: Web tasarımına meraklıysanız zaten kullandığınız bir ftp programı vardır. Ama eğer yoksa benim severek kullandığım Transmit'i tavsiye ederim.

Bu yazılımların hepsini <http://www.aycangonenc.com> adresindeki MacLine linkinden indirebilirsiniz.

Web Server'ımız Uygun mu?

Herhangi bir script'i kullanmadan önce hosting hizmeti aldığınız kurumdan Web server'ınızda Perl ve/veya PHP desteği olup olmadığını mutlaka öğrenmeniz gerekiyor.

na ihtiyacınız olabilir (Bu README dosyasında belirtilir zaten). SSI çok basit anlatımı ile bir Web sayfası içinde başka bir sayfanın ya da script'in görüntülenmesi için kullanılan bir yöntemdir (Örneğin bir counter script'inde sitenizin ana sayfasında ziyaretçi sayısının görüntülenmesi için bu yöntem kullanılabilir).

Çoğunlukla SSI metodunun kullanılabilmesi için, bu metodu kullanacağınız sayfanın uzantısının .htm ya da .html değil (.shtml) olması gerekir. Yine de bu bilgiyi doğrulamak için hosting hizmeti aldığınız firmaya danışınız. Apayrı bir kolaylıklar dünyası olan SSI metoduna önümüzdeki aylarda geniş şekilde yer vereceğim.

Eyvah Hata Oldu!

Scriptinizi kurup çalıştırdığınızda, eğer işler yolunda gitmediyse karşınıza bazı hata mesajları çıkar. İşte bu mesajların anlamları:

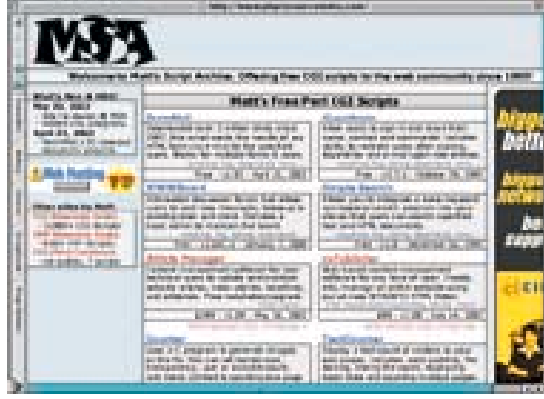
"403 Forbidden"

Bu mesajı görürseniz script'inizin chmod ayarını doğru yapıp yapmadığınızı kontrol edin. Bazen sadece script'in değil aynı zamanda script'in içinde olduğu dosyanın da chmod

ayarını yapmanız istenebilir. README dosyasını inceleyip ayarların doğruluğundan emin olun.

"404 File Not Found"

Bu server'ın adresini girdiğiniz dosyayı, script'i bulamadığını gösterir. Script ayarlarını yaparken doğru URL ve/veya path'i yazdığınızdan emin olun. Adresi yazarken büyük



ya da küçük harf kullanmanız işletim sistemine göre fark yaratabilir. Ayrıca, script'i (ya da birbiri ile bağlı çalışan script, dosya gruplarını doğru dizine yüklediğinizden emin olun.

"500 Server Error"

Bu script'inizin yapmak istediği işlemi server'ın yorumlayamadığı

anlamına gelir. Başka bir deyişle, script kodunun bir yerlerinde bir hata mevcut ya da script'iniz Web server'ınıza uygun değil (bazı script'ler sadece unix ya da sadece windows NT gibi belli serverlar üzerinde çalışabilir, script'in hangi serverlarla uyumlu olduğu genelde script'i indirdiğiniz sayfada belirtilir).

Bu hatanın görünmesine neden olan en yaygın yanlışlar, script'i kendinize göre yorumlarken yanlışlıkla kodu bölünmemesi gereken bir yerden bölmeniz ya da başka bir yazım hatası yapmış olmanız ya da script'i ASCII modunda değil de binary modunda yüklemenizdir.

Yeterince kafanızı karıştırdım mı bilmiyorum :) Ama inanıyorum ki bu yazıyı saklarsanız, bir gün, bir script'i

Web sitenize kurmaya çalışırken kafanıza takılan bir sorunun cevabını bulmanıza yardımcı olabilir. **ML**

Aycan Gönenç, uluslararası bir firmada iletişim koordinatörü olarak çalışmakta olup, ayrıca freelance Web ve multimedia tasarım hizmetleri vermektedir.
Web: www.aycangonenc.com